

Min barndom

På mit bord ligger gulnede og falmende fotografier, gamle dagbogsnotater, dåbs- fødsels- og vielsesattester samt en mængde avisudklip. Jeg bladrer i bunken, og får tilfældigt fat i en avisartikel, hvori journalisten har skrevet således: *Den kreative åre flyder ufortyndet hos Poul Marcus, der voksede op i et fabrikant hjem i Aalborg med smag for initiativ, rigdom og store forretninger. Selv havde han fra lille mest sans for livets bløde sider. Han er en habil tegner og en stor naturelskar.*

I 1951 gik mine forældres ægteskab ikke særligt godt, har jeg læst mig til i en gammel dagbog. De tog – for at ”finde hinanden” igen – sammen med et vennepar – på biltur til Sydtykland. Dette blev en munter og hyggelig tur – helt mod forventning. Især den aften, hvor de var berusede og vennen byttede sit flotte skræddersyede tøj med en tyroler – i stedet fik han ”lederhosen” –

korte med seler, en ulækker fedtet skjorte og en hat med fjer i! 9 måneder efter denne tur kom jeg til verden!

Jeg var pisten, splejset og pylret som lille – og derfor kaldte min far mig altid for ”*PYLLERPOLLER*”!

Da jeg endelig kom i skole, var det med store besværligheder og kun en ufattelig indsats fra min mors side gjorde, at jeg overhovedet kom til at læse og skrive. Måske har det rent faktisk aldrig været for godt – ikke førend jeg var fyldt de 20 år! Og jeg mener at vide, at hverken min mor eller min far havde regnet med, at jeg nogensinde ville blive i stand til at tage vare på mig selv. De har altid været meget forstående – og de forlangte intet af mig. Overhovedet intet! Måske derfor fik jeg så ubegrænsede muligheder som jeg fik, for at udfolde mine impulsive lyster. Jo, jag har været forkælet – men også privilegeret!

Gik kun i skole ganske få timer dagligt, - og jeg skulle blot komme hjem når jeg føle mig træt eller frustreret. Og det gjorde jeg faktisk ret tit i de første skoleår. Dette har selvfølgelig kun kunnet lade sig gøre, fordi jeg var sat i en skole med en helt enestående positiv og hensynsfuld leder- og lærerstab. Om morgenen fulgte min mor mig – eller vor unge pige fulgte mg i skole – og så skulle jeg ved egen hjælp komme hjem, når tid var. Men ikke få gange er jeg blevet kørt hjem af skolens personale.

Umiddelbart kan dette lyde som den rene overbeskyttelse, forkælelse ud over det rimelige, men sådan var det slet ikke. Overhovedet ikke! Der var en mening med galskaben.

Vi er i juni 1957:

Sommerferien er startet, og min bror Per er sat på toget med den gratis togbillet som skolen har udstyret ham med; Aalborg – Kruså. Han skulle tage toget til vor familie i Sønderjylland og vi andre så føle efter i bil nogle dage efter.

Familien har for få måneder siden erhvervet en ny Ford Zodiac, og dertil købt ny campingvogn. Far kommer hjem med nyerhvervelsen, sætter campingvognen af, min mor og søster går i gang med at pakke, hvorefter jeg

kører med ham i bilen ned til den lokale elektriker i Vejgård. Far har fået lov at låne en af de her nymodens transistorradioer til ferien, som skal foregå i Tyskland. Han lover at passe godt på den, så elektrikeren senere vil kunne sælge den.

Campingvognen er blevet pakket og kobles på Zodiac'en igen, hvorefter vi begynder turen til familien i Sønderjylland. Min mor syntes vi skal vente til næste dag med at køre – hun prøver at stoppe far, men forgæves. Hun er urolig, for om natten har hun drømt, at vi vil køre galt om aftenen, og vil derfor vente til den efterfølgende dag. Dette blev, måske naturligt nok, bagatelliseret af min far, som betegner det som ren tankespind, indbildning og pjat. Vi kører jo en ny bil, det er sommer og der er tør og god vej.

Den 28. juni 1957 stod på forsiden af Jyllands Posten at læse:

Hel Aalborg-familie kvæstet i aftes. Haderslev-bil kørte i Sønderjylland med stor fart mod bil fra Aalborg. I Aalborg-bilen der havde en campingvogn efter sig, befandt sig udover føreren, dennes hustru og to børn, den 14-årige Hanne og den 5-årige Poul, som er hårdt kvæstet. Drengen har fået kraniebrud, og hans tilstand betegnes som meget betænkelig. Mor fik ret! Og transistorradioen – den kom der aldrig en lyd ud af!

Uddrag fra en avis: *På Gram sygehus oplyses det i dag til formiddag, at den 5-årige Poul Markus-Pedersen, der som nævnt har fået kraniebrud, endnu er meget svag og hans tilstand betegnes som alvorlig. Han er for svag til, at man har turdet flytte ham*

til neurokirurgisk afdeling. Og senere i artiklen: Blandt øjenvidnerne til ulykken er fhv. gårdejer Carl Petersen, Gram, der kom cyklende på amtsvejen mod Gram ca. 100 meter fra krydset, da sammenstødet skete. Carl Petersen fortæller, at det var et helt utroligt syn at se de to vogne efter sammenstødet flyve gennem luften ind på marken. Hans første tanke var at se efter, om der var mennesker i den brændende vogn, hvilket ikke var tilfældet. De var slynget ud af vognen og den ene dræbt på stedet.

Vi skulle jo have overnattet hos min onkel og moster i Sønderjylland, hvortil Per var rejst med tog i forvejen og sikkert gik og ventede os. Min onkel, som var landmand, og min moster var pågældende aften til Dyrskuet i Toftlund, hvor der i denne forbindelse var friluftsfest – og hvor de over højtaler-anlægget blev efterlyst. Efter beskeden om, at vi var forulykket, kørte de mod Gram, hvor vi var blevet indbragt på sygehuset – og kom da forbi ulykkesstedet. Ja, dette må virkelig have været et utroligt chok for dem. Og for Per! Han gik jo hjemme på vores onkels gård og ventede.

Afskrift af en regning til min far: Fra Fortsættelsessygekassen for Aalborg Amt. Aalborg, den 11 – 9 – 1957. Medlem nr. 11725-26. Hr. snedkermester Knud Marcus Petersen, Riishøjsvej 91, Vejgaard.

I anledning af det Dem, Deres hustru og søn Poul den 27. Juni d.å. overgåede færdselsuheld har vi til Haderslev Amts Sygehus i Gram haft følgende udlæg:

<i>Deres ophold fra og med 27./6. til og med 7./8. 1957 eller</i>	<i>42 dage á 12 kr.</i>	<i>=kr. 504,00</i>
<i>Deres søn Pouls ophold samme tid</i>	<i>42 dage á 12 kr.</i>	<i>=kr. 504,00</i>
<i>Deres hustrus ophold fra og med 27./6. til og med 14./8. d.å. 49 dage á 12 kr.</i>		<i>=kr. 588,00</i>

Noget at det jeg stadig husker efter ca. 20 dages bevidstløshed, med fast vagt, var da jeg skulle ud af sengen – ud på gulvet – og opdagede at mine ben slet ikke ville lystre mig. Nå, men der gik vel kun nogle få dage, så kunne jeg atter stavre rundt på gangene. På samme etage, var min far indlagt, med sine brækkede ribben og kvæstelser ved hoften. Ovenpå etagen ovenover var min mor indlagt. Hun havde brækket kæben og kravebenet. På grund af kæbebruddet havde hun fået trukket 2 tænder ud, og fået snøret kæben sammen. Hun kunne derfor ikke tale med os, og mad fik hun gennem en slange i lang tid. Min søster, Hanne, slap fuldstændigt fra uheldet uden fysiske men.

Tiden der fulgte var ikke rar. Trods det, at der var gået over et år siden ulykken, var jeg ikke rigtig rask. Far havde bestilt tid hos en dygtig læge, og da han skal af sted til konsultationen, kom han i tanker om at tage mig med. Dette skete helt ”tilfældigt” – for så kunne doktoren jo også lige se på mig. Denne læge, Knud Erik Sørensen, må have undret sig uhyre meget, for han konkluderede hurtigt at jeg gik med et ubehandlet kraniebrud. – Der var et hul i højre side af panden, - som kun var dækket af hud. Derfor fik han mig med det samme indlagt på Neurokirurgisk afdeling på Århus Kommunehospital, som meget kort tid efter opererede mig. En professor Malmros (for øvrigt far til den kendte filmproducer) fjernede knoglerester der sad i hjernen og monterede en plastplade for hullet. Denne operation kunne vist ikke have været udsat særligt længe! Nå, men efter uendeligt mange indlæggelser i Århus og eftersyn gennem årene kom jeg mig faktisk helt godt. Der var bare det med indlæringsevnen – og måske hukommelsen det var gået ud over. Men alt dette er jeg nu vokset helt fra. Heldigvis!

I årene efter ulykken var det meget svært for mig at koncentrere mig – og at huske. Alt dette som akkurat lige var set/ læst/ hørt/ prøvet kunne på et splitsekund være borte i hukommelsen. Ikke at forglemme den vedvarende hovedpine, som kun kunne dulmes med medicin. (For 8 år siden fandt smerteklinikken i Århus et præparat til mig, som faktisk helt kan illuminere smerterne).

Det blev besluttet at jeg skulle vente et år med at komme i skole. Derfor har jeg altid været den ældste i klassen, - men aldrig den klogeste. Skoletiden var en prøvelse, en svær tid, også selvom jeg kunne køre på friløb i en stor del af tiden. Salmevers har det altid været mig helt umulig at huske, og når læreren læste et stykke op af en bog, hvorefter vi skulle skrive et referat, var der bare et "tomrum". Sådan kan jeg desværre stadig opleve tingene – her efter jeg er fyldt de 60 år.

Da min skolegang var meget ustabil, men jeg jo var nødt til at lære alfabetet og talrækken m.v., blev der ansat en privatlærer til at undervise mig. Han kom hver eftermiddag, når jeg havde sovet min middagssøvn – i ugens 4 dage. Èn – eller 2 timer. Derudover brugte min mor uanede aftener og weekends på at lære mig de mest elementære ting i dansk og regning og senere i engelsk og tysk. Jeg skylder hende virkelig en stor tak for hendes enestående indsats – og ikke mindst overbærenhed med mig.

Nu var det jo ikke sådan, at privatlæreren sad og terpede med mig time efter time. Ja, faktisk havde jeg 3 forskellige lærere, som min mor omhyggeligt havde udvalgt. Og de må absolut have været langt forud for sin tid. Jeg husker især én af dem, som hentede mig når ”timen” skulle begynde. Så kørte vi ofte ud til et vandhul, ikke langt fra mit barndoms hjem. Her fiskede vi haletudser, hundestejler og salamandre som han meget spændende fortalte om. (Han var en hel Lieberking) Jeg skulle tælle hvor mange hanner og hunner der var. Finde ud af hvor mange unger et par fik, - og bagefter hvor mange unger 3 par så kunne få. Vi var i skoven, om vinteren, i zoologisk have, en tur på havnen – eller inde og se alle pakkerne på godsbanegården. Alle steder gjorde han mig interesseret i at regne.

Èn af de øvrige lærere var helt utrolig til at tegne. Og han indviede mig i hvordan jeg med simple metoder kunne få ”billeder” frem ved brug af ganske få streger. Han grundlagde absolut mine evner i den retning. I øvrigt blev han flere år senere en stor og meget anerkendt billedkunstner i Aalborg. Hans navn var Leo Thellufsen. Thellufsen med den hvide murer kasket. Han brugte den, ude som inde, sommer som vinter.

(Her vil jeg gøre en undtagelse, og ikke følge tiden slavisk, som jeg ellers har gjort. I 2011 udkom en bog, som Leo Thellufsen’s datter har skrevet. Hun har i væmmelige detaljer beskrevet Leo T. anvendte incest på sin datter. Han havde i flere år et familiehus i Gistrup, men han havde også lejet en lejlighed på Kornblomstvej i Aalborg, hvor incesten fandt sted overfor datteren. Virkelig væmmeligt).

Jeg blev nu aldrig rigtig glad for at gå i skole. Der var vist – trods alt – for mange nederlag! Og måske fik jeg heller aldrig opbygget det net af skolekammerater som ville have været normalt, hvis alle timer var blevet fulgt. Jeg var ”på nedsat timetal” – og har været fritaget for en del fag, bl.a. sport og gymnastik.

Kommuneskolelærerne var nu altid umådeligt hensynfulde og overbærende, men først da vi fik biologi i 4. eller 5. klasse – begyndte jeg rigtigt at ”folde mig ud”. Dette skyldtes ikke kun faget biologi, men i særdeleshed også den lærer som kom til at undervise mig. Erik Toft hed han. Han forstod at ”løfte mig op” på lige fod med de andre elever. Han må have haft en forståelse for, hvor mine svagheder var. Aldrig har jeg følt nederlag i hans timer. Han spurgte mig, kun når han var sikker på, at jeg ville kunne mestre et korrekt svar. Jeg mener han var en eminent pædagog! Han ”opdagede” bl.a. min store interesse for dyr – og for at tegne dem. Gang på gang fremhævede han mine evner, og jeg kom til – måske for første gang – at føle, at nu vidste jeg noget. Mærkeligt nok, jeg kunne huske alt hvad den mand fortalte i biologitimerne. Han lod mig afhente sine nøgler til biologlokalet i frikvarteret. Jeg fik samtidig en lille lap papir hvorpå

der stod hvilke ting jeg skulle sætte frem på kateteret. Og jeg var stolt som en pave. Han satte virkelig noget i gang i mig. Noget som gennem årene skulle blive min altopslugende interesse – og senere også mit levebrød.

I 1964 tog jeg ind til Aalborg Centrum 2 gange om ugen for at gå til lys, massage og mensendieck-træning. Det var noget med bentøjet igen. Når jeg kom ind til byen med bussen, stod jeg altid af ud for en sportsforretning på Boulevarden, hvor der i vinduet var udstillet nogle udstoppede dyr. Og altid trykkede jeg næsen flad mod ruden, for at se dem.

Mit allerhøjeste ønske i denne verden blev selv at eje et sådant udstoppet dyr. Bare en lillebitte mus, men ligegyldigt hvilken. Og da det blev jul – lå der en aflang æske under juletræet til mig. Min bror og søster havde da investeret 32 kroner i en udstoppet ilder. Åh hvor blev jeg dog glad. *En ilder*, ja – det var nu nok det dyr af dem alle, som jeg allerhelst ville eje. Og nu var det mit. Senere er jeg blevet begavet med uendeligt kostbare og flotte gaver, men jeg har vist aldrig været så glad for en gave, som for den ilder.

Senere – meget senere – fik den ”nummer 1” i en museumssamling, - men det kommer vi til om 38 år i denne erindringsfortælling.

Skolen blev gjort færdig, og jeg kom ud efter 9. klasse – hvilket jeg var meget, meget lykkelig over. Skoletiden var lagt bag mig – for altid. Jeg kunne godt nok stadig ikke læse en bog – eller skrive mig gennem en stil, som det kunne forventes, men skidt. Det er jo gået alligevel.